

Cod ECLI ECLI:RO:TBBAC:2022:010.000089

Dosar nr. 1631/110/2019

Operator de date cu caracter personal nr. 7248

ROMÂNIA

TRIBUNALUL BACĂU

SECȚIA A II-A CIVILĂ ȘI DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

SENTINȚA CIVILĂ Nr. 89/2022

Ședința publică de la 10 Februarie 2022

Completul compus din:

PREȘEDINTE Simona Loredana Grecu

Grefier Carmen Pintilie

Pe rol judecarea cauzei Contencios administrativ și fiscal privind pe reclamant COMUNA SÂNMARTIN CU DOM.ALES LA AV.KIS IULIA, reclamant ASOCIAȚIA PENTRU PROTECȚIA DREPTURILOR MINORITARE MIKO IMRE CU DOM.ALES LA AV.KIS IULIA, reclamant INSTITUȚIA PREFECTULUI - JUDEȚUL BACĂU, intervenient UAT HARGHITA și pe pârât PRIMARUL ORAȘULUI DĂRMĂNEȘTI, pârât UNITATEA ADMINISTRATIV TERITORIALĂ DĂRMĂNEȘTI, având ca obiect anulare act administrativ.

Dezbaterile în fond au avut loc în ședința publică din 26.01.2022, au fost consemnate în încheierea de ședință din aceeași și fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

INSTANȚA

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul acestei instanțe la data de 27.06.2019 sub nr de dosar 1631/110/2019, reclamantii Asociația Pentru Protecția Drepturilor Minoritare Miko Imre și Comuna Sânmartin au solicitat anularea autorizației de construire nr 69/17.12.2018 pentru lucrări de construire monument cimitir internațional și 50 de cruci pentru eroii români emisă de Primarul Comunei Dărmănești și desființarea lucrărilor executate în baza acestei autorizații de construire.

În motivare, au arătat că nu există în documentația arhivată dovada dreptului real asupra imobilului -teren, încălcându-se prevederile art 1 alin 1 din Legea nr 50/1991; executarea unor lucrări de construcție este permisă numai pe baza unei autorizații de construire sau de desființare la solicitarea titularului unui drept real asupra unui imobil. Terenul din prezenta cauză aparține domeniului public al Comunei Sânmartin, jud Harghita. Potrivit prevederilor punctului 28 din anexa 15 la HG 299/2010 pentru modificarea și completarea unor anexe la HG nr 1351/2001, Cimitirul Eroilor Valea Uzului este înscris în domeniul public al comunei Sânmartin, jud Harghita. Din punct de vedere administrativ localitatea Valea Uzului aparține com Sânmartin și nu Orașului Dărmănești. Acest lucru este confirmat și de legea nr 185/2002, unde la art 2 se prevede faptul că com Sânmartin, jud Harghita are în componența sa satele Sânmartin, Ciucani și Valea Uzului. Potrivit art 9 alin 6 din Legea 213/1998, trecerea unui bun din domeniul public al unui jud în domeniul public al altui județ limitrof se face la cererea consiliului județean, prin hotărâre a consiliului județean al județului în a cărui proprietate se transmite. În prezenta situație nu au fost respectate dispozițiile legale privind trecerea bunului în domeniul public. Dreptul de proprietate asupra bunului nu se poate dobândi printr-o hotărâre a consiliului local,

respectiv potrivit Hotărârii nr 29/29.03.2019 a consiliului Local Dărmănești , prin care s-a hotărât trecerea terenului în domeniul public al orașului . Autorizația de construire nr 69/17.12.2018 s-a emis pe un teren care nu aparține UAT Oraș Dărmănești , cu depășirea competențelor în materia emiterii acestor autorizații de către autoritatea publică locală , fiind emisă autorizația pentru un imobil teren aparținând unei alte unități administrativ teritoriale decât cea a emitentului .

Imobilul s-a înscris în cartea funciară ulterior emiterii autorizației de construire pe baza HCL nr 29/29.03.2019 .

Nu a fost solicitat prin certificatul de urbanism nr 136/13.11.2018 avizul privind concepția artistică a monumentului de for public , Ministerului Culturii și Identității Naționale , fiind încălcate prevederile art 6 alin 1 lit c și art 7 alin 1 lit d din Legea 50/1991 privind autorizarea lucrărilor de construire coroborat cu prevederile art 2 alin 1 și art 5 din legea monumentelor de for public nr 120/2006 .

În documentația tehnică care a stat la baza emiterii actului de autoritate nu există anexat un plan de situație vizat de oficiul de cadastru și publicitate imobiliară teritorial , fiind încălcate prevederile Legii nr:50/1991 cap A Documentația tehnică pentru autorizarea executării lucrărilor de construire

Pentru eliberarea autorizației de construire trebuiau respectate exigențele art 14 alin1 și art 16 din Legea 379/2003 care prevăd necesitatea avizului conform eliberat de Oficiul Național pentru Cultul Eroilor .

Autorizația de construire încalcă și prevederile art 130 ale Convenției de la Geneva din 12 august 1949 , dar și Acordul din 06.03.2008 încheiat între Guvernul României și Guvernul Republicii Ungare privind regimul juridic al mormintelor ungare de război din România și al mormintelor române de război din republica Ungară , prin care părțile au convenit protejarea reciprocă a mormintelor și a operelor comemorative de război amplasate atât pe teritoriul României , cât și pe teritoriul Republicii Ungare . Asociația are printre scopuri protecția drepturilor minorităților etnice maghiare , respectiv asigurarea respectării drepturilor tuturor persoanelor , inclusiv a celor care aparțin minorității etnice .

Prin întâmpinarea depusă , pârții Primarul Orașului Dărmănești și UAT Dărmănești au invocat excepția lipsei de interes și excepția lipsei calității procesual activă a reclamantelor , întrucât UAT Dărmănești a solicitat și a parcurs procedura prevăzută în art 43 indice 1 din Legea 50/1991 , precum și prevederile art 4 lit b din Legea 50/1991 . în planul urbanistic General aprobat în 1997 valabil până în prezent , zona aferentă Cimitirul Internațional de la valea uzului este inclusă în intravilanul UAT orașul Dărmănești .

În anul 2010 , prin HG nr29/2010 , Cimitirul Internațional al Eroilor - Valea Uzului a fost trecut în mod abuziv fără niciun drept , în domeniul public al UAT Sânmartin , având la bază HCL Sânmartin nr 20/2007 . Potrivit caracterului lucrărilor executate de UAT oraș Dărmănești , respectiv amplasarea unui monument și a 50 de cruci pentru comemorarea ostașilor români nu se poate vorbi de încălcarea unui drept sau a unui interes legitim care să justifice acțiunea reclamantelor , chiar dacă s-ar acceptat susținerile pârâtelor că imobilul ar face parte din domeniul public la comunie Sânmartin , întrucât Cimitirul Internațional al Eroilor de la Valea Uzului este situat pe un domeniu public , aparținând statului român .

Potrivit documentelor deținute de pârâta UAT Dărmănești , imobilul Cimitirului Internațional Valea Uzului este înregistrat cu nr de inventar 1109 , la poziția 90 în evidențele Registrului de inventar vol I din anul 1990 al bunurilor aparținând UAT Dărmănești . Neconformitățile invocat de reclamante au fost remediate prin obținerea avizului favorabil de la Ministerul Culturii și Identității Naționale nr 25 /MFP/2019 , respectiv extrasului de informare de la OCPI.

Prin cererea de intervenție principală formulată de UAT Județul Harghita , s-a solicitat anularea certificatului de urbanism nr 136/13.11.2018 emis de primarul Orașului

Dărmănești , care a stat la baza emiterii autorizației de construire nr 69/17.12.2018 , cât și părților din documentul intitulat Planul de urbanism General aprobat de Consiliul Local al Orașului Dărmănești , prin Hotărârea Consiliului Local Dărmănești nr 16/27.04.2001 , respectiv nr 15 / 24.03.2014 .

Prin întâmpinarea depusă la cererea de intervenție principală , pârâții Primarul Orașului Dărmănești și UAT Dărmănești au invocat excepția inadmisibilității pentru lipsa procedurii prealabile .

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul acestei instanțe la data de 11.10.2019 sub nr de dosar 2714/110/2019 , reclamantii Instituția Prefectului -Județul Bacău și Prefectul Județului Bacău au solicitat anularea autorizației de construire nr 69/17.12.2018 pentru lucrări de construire monument cimitir internațional și 50 de cruci pentru eroii români emisă de Primarul Comunei Dărmănești .

În motivare , au arătat că nu există dovada dreptului real asupra imobilului teren , contrar art 1 alin.1 din Legea 50/1991 , HCL nr 29/29.03.2019 a fost adoptată la o dată ulterioară emiterii autorizației de construire nr 69/18.12.2018 , nu există extrasul de carte funciară de informatizare actualizat , contrar art 7 alin 1 lit b din Legea 50/1991. Extrasul prezentat nr 65679 , urmare a cererii nr 7251/17.04.2019 este ulterior datei emiterii autorizației de construire nr 69/17.12.2018 .

Nu a fost solicitat prin certificatul de urbanism nr 136/13.11.2018 care a stat la baza emiterii autorizației de construire avizul pentru concepția artistică a monumentului de for public , conform art 2 alin 1 și art 5 din Legea 120/2006 a monumentelor de for public , art 6 alin 1 lit c și art 7 alin 1 lit d din legea 50/1991 .

Hotărârea nr 29/29.03.2019 privind introducerea imobilului - Cimitirul Eroilor din valea uzului , în suprafață de 7979 mp din domeniul privat , în inventarul bunurilor ce alcătuiesc domeniul public al orașului Dărmănești este ulterioară adoptării datei emiterii autorizației de construcție .

Nu este emis aviz de la Oficiul Național pentru Cultul Eroilor în baza prevederilor art1 4 alin 1 , 2 , 3 , art 16 din Legea nr 79/2003 emisă pentru obiectul Monument cimitir internațional și 50 de cruci pentru eroii români.

Avizul nr 25 /MFP/2019 privind concepția artistică , înregistrat la Cabinet Ministru sub nr 4400/24 .06.2019 emis în temeiul art 5 din Legea 120/2006 a monumentelor de for public , de către Ministerul Culturii și Identității Naționale este ulterior emiterii autorizației de construcție atacate .

Prin întâmpinarea depusă , pârâții Primarul Orașului Dărmănești și UAT Dărmănești au invocat excepția tardivității acțiunii reclamantului , excepția lipsei de interes a reclamantului , iar pe fond a solicitat respingerea acțiunii ca nefondată întrucât reclamantul nu a invocat dreptul subiectiv , dar nici nu a dovedit că are un drept subiectiv care se impune a fi protejat . Prefectul se erijează în apărătorul prezumtivei proprietăți a unei autorități administrativ teritoriale din raza altui județ din România , ignorând calitatea sa de reprezentant în teritoriu al Guvernului , confundând teritoriul județului Bacău cu teritoriul României . Actul administrativ a cărei anulare se cere este adoptat de autoritatea publică potrivit cu limitele reglementate de lege , raportat la art 63 alin 1 lit d și art 63 alin 5 lit g din legea 215/2001 .

La data de 08.11.2019 s-a formulat cerere de intervenție accesorie în favoarea primarului orașului Dărmănești din partea lui Cotărlan Simioniuc Costel .

La data de 29.01.2020 , reclamantii Instituția Prefectului -Județul Bacău și Prefectul Județului Bacău au formulat cererea de chemare în garanție a Inspectoratului de Stata în Construcții .

Prin încheierea de şedinţă nr 136 din data de 20.12.2019 , s-a admis excepţia conexităţii invocate din oficiu şi s-a trimis dosarul cu nr 2714/110/2019 la dosarul cu nr 1631/110/2019 .

Prin încheierea din şedinţa publică din data de 04.03.2020 s-a respins cererea de intervenţie accesorie formulată de Cotărlan Simioniuc Costel ca inadmisibilă , s-a respins ca inadmisibilă cererea de chemare în garanţie a Inspectoratului de Stat în Construcţii formulată de reclamantii Instituţia Prefectului -Judeţul Bacău şi Prefectul Judeţului Bacău şi s-a admis excepţia inadmisibilităţii cererea de intervenţie principală formulată de intervenienta UAT Judeţul Harghita pentru lipsa procedurii prealabile şi în consecinţă instanţa va respinge ca inadmisibilă cererea de intervenţie principală .

La data de 03.06.2020 s-a formulat cererea de intervenţie accesorie formulată de intervenienta UAT Judeţul Harghita în favoarea reclamantilor Asociaţia Pentru Protecţia Drepturilor Minoritare Miko Imre şi Comuna Sânmartin apreciind că interesul său în formularea acestei cereri este de a solicita acordul prealabil şi autorizaţia de amplasare şi /sau de acces pentru executarea lucrărilor care constituie obiectul autorizaţiei de construire nr 69/17.12.2018 , faţă de prevederile art 46 alin 1 , 3 din OG 43/1997 , raportat la art 2 , alin 2 indice 1 lit d din Legea 50/1991 , art 5 alin 1 lit d , alin 3 , art 6 alin 1 lit c , art 7 alin 1 lit d din Legea 50/1991 . Interesul intervenientei este unul concret întrucât lucrările executate s-au efectuat în zona drumului judeţean DJ 123 care este în proprietatea judeţului Harghita , aflat în domeniul public al acesteia al cărei administrator de drept este Consiliul Judeţean Harghita .

Prin întâmpinarea la cererea de intervenţie accesorie formulată de intervenienta UAT Judeţul Harghita pârâşii Primarul Oraşului Dărmăneşti şi UAT Dărmăneşti au invocat excepţia lipsei de interes întrucât imobilul Cimitirul Internaţional – Valea Uzului se afla pe raza teritorială a Oraşului Dărmăneşti .

În şedinţa publică din data de 26.01.2022 , instanţa a respins excepţia tardivităţii acţiunii formulată de reclamantii Instituţia Prefectului -Judeţul Bacău şi Prefectul Judeţului Bacău , excepţia lipsei de interes a acţiunii formulată de reclamantii Instituţia Prefectului -Judeţul Bacău şi Prefectul Judeţului Bacău şi excepţia lipsei de interes a cererii de intervenţie accesorie formulată de intervenienta UAT Judeţul Harghita .

În cauză s-a administrat proba cu înscrisuri .

Analizând actele şi lucrările dosarului , Tribunalul reţine următoarele :

Prin autorizaţia de construire nr 69/17.12.2018 , la cererea Oraşului Dărmăneşti , Primarul oraşului Dărmăneşti a autorizat executarea lucrărilor de construire monument cimitir internaţional şi 50 de cruci pentru eroii români .

Cu privire la excepţia lipsei de interes a acţiunii formulate de reclamanta Asociaţia Pentru Protecţia Drepturilor Minoritare Miko Imre , instanţa reţine că interesul constituie o condiţie obligatorie ce trebuie îndeplinită de oricare cerere adresată instanţei . Pentru exerciţiul unei acţiuni nu este suficient să afirmi existenţa unui drept actual , ci este nevoie să justific şi interesul , adică folosul practic pe care o parte îl urmăreşte prin punerea în mişcare a procedurii judiciare . Acest interes trebuie să fie legitim , personal , născut şi actual .

Definiţia persoanei vătămate se regăseşte în art 2 alin 1 lit a din Legea 554/2004 , text potrivit căruia are această calitate *orică persoană titulară a unui drept ori a unui interes legitim, vătămată de o autoritate publică printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri; în sensul prezentei legi, sunt asimilate persoanei vătămate şi grupul de persoane fizice, fără personalitate juridică, titular al unor drepturi subiective sau interese legitime private, precum şi organisme sociale care invocă vătămarea prin actul*

administrativ atacat fie a unui interes legitim public, fie a drepturilor și intereselor legitime ale unor persoane fizice determinate.

Prevederile art 1 alin 1 și 2 din Legea 554/2004 consacra o categorie a contenciosului subiectiv, în sensul că un act administrativ poate fi anulat numai dacă a produs reclamantului o vătămare într-un drept sau interes legitim privat, definit de art 2 alin 1 lit p ca fiind *posibilitatea de a pretinde o anumită conduită, în considerarea realizării unui drept subiectiv viitor și previzibil, prefigurate.*

Contenciosul subiectiv presupune vătămarea unui drept subiectiv sau a unui interes legitim privat, astfel că instanța de contencios administrativ trebuie să verifice dacă prin actul administrativ, tipic sau asimilat, care face obiectul acțiunii s-a adus atingere unei situații juridice subiective. Instanța de contencios administrativ poate să anuleze, în tot sau în parte, actul administrativ nelegal, să oblige autoritatea publică să emită un act administrativ, să elibereze un alt înscris ori să efectueze o anumită operațiune administrativă. Totodată, în cazul în care reclamantul a solicitat acest lucru, instanța de contencios administrativ va hotărî și asupra despăgubirilor pentru daunele materiale și morale cauzate.

Contenciosul obiectiv are ca principal scop asigurarea legalității și promovarea intereselor generale, astfel că, prin acțiunea formulată, reclamantul urmărește să apere un interes legitim public. Obiectul acțiunii poate consta în anularea actului administrativ nelegal, obligarea autorității publice să emită un act sau un alt înscris ori să efectueze o anumită operațiune, fără însă a exista posibilitatea solicitării de despăgubiri pentru daunele materiale și morale cauzate.

Controlul de tutelă administrativă este un control special exercitat de autoritățile centrale sau de reprezentanții acestora asupra organelor administrației publice descentralizate, deconcentrate și autonome, în literatura de specialitate fiind considerat un element specific contenciosului obiectiv de anulare, și nu contenciosului subiectiv de drepturi.

Potrivit art 8 alin 1 indice 1 din Legea 554/2004 *„persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat pot formula cerere prin care invocă apărarea unui interes legitim public numai în subsidiar, în măsura în care vătămarea interesului legitim public decurge logic din încălcarea dreptului subiectiv sau a interesului legitim privat.*

Prin interes legitim public se înțelege potrivit art 2 alin 1 lit r *„interesul care vizează ordinea de drept și democrația constituțională, garantarea drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale ale cetățenilor, satisfacerea nevoilor comunitare, realizarea competenței autorităților publice;*

Instanța constată că obiectul prezentei cauze este reprezentat de anularea autorizației de construire nr 69/17.12.2018 pentru lucrări de construire monument cimitir internațional și 50 de cruci pentru eroii români emisă de Primarul Comunei Dărmănești și desființarea lucrărilor executate în baza acestei autorizații de construire.

Instanța constată că reclamanta Asociația Pentru Protecția Drepturilor Minoritare Miko Imre își justifică interesul în formularea prezentei acțiuni prin faptul că printre scopurile Asociației se află și protecția drepturilor minorităților etnice maghiare, respectiv asigurarea respectării drepturilor tuturor persoanelor, inclusiv a celor care aparțin minorității etnice, fără să invoce și alte aspecte în susținerea interesului său.

Așadar problema care se pune în prezenta speță este dacă simpla calitate de organism social interesat - asociație este suficientă pentru dovedirea interesului legitim privat, în susținerea acțiunii în contencios administrativ, sau acest interes trebuie să rezulte din elemente ale raportului juridic dedus judecății, respectiv din realizarea interesului concret al aceluia organism social.

Noțiunea de organism social interesat este definită în art. 2 alin. (1) lit. s) din Legea nr. 554/2004, ca *„structuri guvernamentale, syndicate, asociații, fundații și altele asemenea, care au ca obiect de activitate protecția drepturilor diferitelor categorii de cetățeni sau, după*

caz, buna funcționare a serviciilor publice administrative". După cum se observă, legiuitorul asimilează aceste entități persoanei vătămate, însă prevede explicit caracterul de organism social interesat.

Prin urmare, concluzia care se desprinde din interpretarea gramaticală a definiției este aceea că nu este suficientă simpla înființare legală a unui asemenea organism social, asociație, ci aceasta trebuie să invoce un interes, fie legitim public, fie drepturi și interese legitime ale unor persoane fizice determinate, care să fi fost vătămate prin actul administrativ ce face obiectul controlului de legalitate, în condițiile în care legiuitorul asimilează aceste organisme, la art. 2 alin. (1) lit. a) teza finală din Legea nr. 554/2004, cu persoanele vătămate. Așadar, această a doua ipoteză conține două subteze distincte, întrucât organismul respectiv poate acționa, pe de o parte, în legătură cu un interes legitim public, iar, pe de altă parte, în legătură cu un drept sau interes legitim privat, al unei persoane fizice private.

Este recunoscută admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ, exercitată de un organism social de natura celui menționat de dispozițiile art. 2 alin. (1) lit. s) din Legea nr. 554/2004, dacă și în măsura în care poate fi stabilită o minimă legătură între obiectul de activitate al respectivului organism și drepturile celor în interesul cărora organismul acționează.

Potrivit Deciziei nr. 8/2020 pronunțată de ICCJ pentru soluționarea recursului în interesul legii, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 1 alin. (1), art. 2 alin. (1) lit. a), r) și s) și art. 8 alin. (1¹) și (1²) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, stabilește că: *În vederea exercitării controlului de legalitate asupra actelor administrative la cererea asociațiilor, în calitate de organisme sociale interesate, invocarea interesului legitim public trebuie să fie subsidiară invocării unui interes legitim privat, acesta din urmă decurgând din legătura directă dintre actul administrativ supus controlului de legalitate și scopul direct și obiectivele asociației, potrivit statutului.*

Scopul și misiunea reclamantei Asociația Pentru Protecția Drepturilor Minoritare Miko Imre declarat în cadrul statutului Asociației pentru protecția Drepturilor Minoritare Miko Imre (filele 145-149 vol I) este apărarea și promovarea valorilor universale ale drepturilor omului, ale drepturilor minorităților, ale drepturilor cetățenești și a dreptului la identitate. Instanța constată că acest obiectiv este mult prea general, neputându-se angaja o relație firească și rezonabilă cu drepturile celor în interesul cărora organismul a acționat, câtă vreme niciunul din actele dosarului nu relevă cum sunt afectate drepturile minorităților prin ridicarea unui monument în cimitirul internațional și a celor 50 de cruci pentru eroii români.

Instanța observă că anterior declanșării prezentului litigiu o altă asociație, Asociația Erdelyi Kutatocsoport Egyesület (persoană terță de prezenta cauză), a fost cea care a solicitat și a obținut autorizația de construire nr 6/01.08.2014 privind reabilitarea împrejmuirii Eroilor din Valea Uzului (fila 155 din vol I). Așadar, reclamanta Asociația Pentru Protecția Drepturilor Minoritare Miko Imre nu a precizat care este aspectul lezat prin emiterea actului administrativ atacat, care vizează realizarea interesului concret al aceluia organism social.

Constatând că reclamanta Asociația Pentru Protecția Drepturilor Minoritare Miko Imre nu a formulat niciun demers care să privească Cimitirul Eroilor din Valea Uzului, anterior declanșării prezentei cauze, că organismul nu justifică un interes legitim în a acționa, nefiind permis ca o acțiune promovată de un organism social interesat să mascheze o acțiune populară sau o acțiune în contenciosul administrativ obiectiv, considerând că doar interesul public nu este suficient pentru justificarea formulării acțiunii, în lipsa justificării interesului privat al reclamantei Asociația Pentru Protecția Drepturilor

Minoritare Miko Imre va admite excepția lipsei de interes în privința acestei reclamante și va respinge acțiunea formulată de această reclamantă ca fiind lipsită de interes.

Cum excepția lipsei de interes în privința reclamantei Asociația Pentru Protecția Drepturilor Minoritare Miko Imre a fost admisă, instanța nu va mai analiza și excepția lipsei calității procesual active pentru această reclamantă.

Cu privire la excepția lipsei de interes privind reclamanta Comuna Sânmartin, instanța reține că potrivit HCL nr 20/2007 (fila 23-24 vol I) s-a aprobat inventarul bunurilor imobile care aparțin domeniului public al Comunei Sânmartin, fiind trecut în anexa 1 la poziția 37 cimitirul Eroilor de 5000 mp sub nr de inventar 8003. De asemenea în MO Partea I nr 282 bis /29.IV.2010 s-a publicat anexele 1-22 la HG nr 299/2010 pentru modificarea și completarea unor anexe la HG nr 1351/2001 privind atestarea domeniului public al Jud Harghita, precum și al municipiilor, orașelor și comunelor din jud Harghita unde la poziția 28 din anexa nr15 se menționează că Cimitirul Eroilor Valea Uzului face parte din domeniul Public al Comunei Sânmartin.

Cum unul din motivele de nelegalitate ale autorizației de construire nr 69/17.12.2018 vizează tocmai incompetența Primarului Orașului Dărmănești de a emite actul contestat întrucât Cimitirul Eroilor Valea Uzului face parte din domeniul Public al Comunei Sânmartin, apreciind că folosul practic pe care reclamanta Comuna Sânmartin îl urmărește prin punerea în mișcare a procedurii judiciare vizează protejarea domeniului public al Comunei Sânmartin, apreciind că interesul aceste reclamante este legitim, personal, născut și actual, urmează a respinge excepția lipsei de interes privind reclamanta Comuna Sânmartin.

Cu privire la excepția lipsei calității procesual active a reclamantei Comuna Sânmartin, conform art.32 alin.1 lit.b) Cod procedură civilă, *orice cerere poate fi formulată și susținută numai dacă autorul acesteia are calitate procesuală. Potrivit art.36, calitatea procesuală rezultă din identitatea dintre părți și subiectele raportului juridic litigios, astfel cum acesta este dedus judecării.*

Constatând că prin sentința civilă nr 385/26.03.2020 pronunțată de Tribunalul Harghita în dosarul 972/96/2019 s-a respins ca nefondată acțiunea având ca obiect anularea HCL Sânmartin nr 20/2007, sentință rămasă definitivă prin respingerea recursului prin decizia nr 567/06.10.2020. În considerentele acesteia s-a reținut cu putere de lucru judecat că *Cimitirul Internațional al Eroilor Valea Uzului face parte din domeniul public al Comunei Sânmartin, iar HG nr299 din 31 martie 2010 care consacră apartenența bunurilor litigioase la domeniul public al pârâtei își produce efectele până la abrogarea, ca act normativ sau până la anularea de către instanța de judecată.*

Interesul reclamantei Comuna Sânmartin a se clarifica apartenența bunului Cimitirul Internațional din Valea Uzului, precum și dacă pârâțul Primarului Orașului Dărmănești are competența de a elibera autorizație de construcție în privința acestui imobil este în mod evident legitim.

Apreciind că reclamanta Comuna Sânmartin a justificat existența dreptului de proprietate publică în patrimoniul ei asupra Cimitirul Internațional al Eroilor Valea Uzului, corelativ unei obligații care să îi permită să formuleze o cerere de chemare în judecată în condițiile în care pârâta a emis autorizația de construire nr 69/17.12.2018 pentru lucrări de construire monument cimitir internațional și 50 de cruci pentru eroii români, urmează a respinge excepția lipsei calității procesual active a reclamantei Comuna Sânmartin.

Analizând fondul cauzei, din perspectiva incompetenței Primarului Orașului Dărmănești privind emiterea autorizației de construire nr 69/17.12.2018, precum și a lipsei dreptului pârâtei Orașului Dărmănești de a solicita eliberarea autorizației de construire, instanța reține că sunt întemeiate criticile de nelegalitate pentru următoarele considerente:

ART. 1 din LEGE Nr. 50/1991 din 29 iulie 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții prevede că *executarea lucrărilor de construcții este permisă numai pe baza unei autorizații de construire sau de desființare, emisă în condițiile prezentei legi, la solicitarea titularului unui drept real asupra unui imobil - teren și/sau construcții - identificat prin număr cadastral, în cazul în care legea nu dispune altfel.*

ART. 4 din LEGE Nr. 50/1991 prevede că

(1) Autorizațiile de construire se emit de președinții consiliilor județene, de primarul general al municipiului București, de primarii municipiilor, sectoarelor municipiului București, ai orașelor și comunelor pentru executarea lucrărilor definite la art. 3, după cum urmează:

a) de președinții consiliilor județene, cu avizul primarilor, pentru lucrările care se execută:

1. pe terenuri care depășesc limita unei unități administrativ-teritoriale;

2. în intravilanul și extravilanul unităților administrativ-teritoriale ale căror primării nu au niciun angajat - funcționar public cu atribuții în domeniul urbanismului, amenajării teritoriului și autorizării executării lucrărilor de construcții, în structurile de specialitate organizate conform legii;

a¹) de președinții consiliilor județene, cu avizul prealabil al secretarului unității administrativ-teritoriale sau al persoanei numite de către prefect în condițiile art. 55 alin. (8¹) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001**), republicată, cu modificările și completările ulterioare, în situațiile excepționale în care lucrările se execută la imobile situate pe raza unităților administrativ-teritoriale unde consiliul local este dizolvat și primarul nu își poate exercita atribuțiile:

1. ca urmare a încetării sau suspendării mandatului în condițiile legii;

2. în situația în care față de primar au fost dispuse potrivit legii penale măsuri preventive, altele decât cele care determină suspendarea mandatului și care fac imposibilă exercitarea de către acesta a atribuțiilor prevăzute de lege;

b) de primarii municipiilor, pentru lucrările care se execută în teritoriul administrativ al acestora, cu excepția celor prevăzute la lit. a) pct. 1.

Potrivit dispozițiilor legale enunțate, subiectul îndreptățit să solicite emiterea unei autorizații de construire este titularul unui drept real asupra unui imobil. Punctul 10 din anexa nr 2 din Legea nr 50/1991 propune o detalierea a drepturilor reale principale ca fiind "de proprietate, de administrare, drept de concesiune având ca obiect terenuri aflate în domeniul public sau privat al statului sau unităților administrativ-teritoriale, uz, uzufruct, superficie, servitute."

În speța de față, cel care a solicitat emiterea autorizației de construire nr 69/17.12.2018 este pârâtul Orașul Dărmănești care pretinde că este titularul dreptului de proprietate publică asupra Cimitirul Internațional al Eroilor Valea Uzului, justificându-și dreptul de proprietate prin HCL nr 29/29.03.2019 (emisă ulterior eliberării autorizației de construcție). Instanța apreciază că cel care formulează cererea pentru eliberarea autorizației de construire trebuie să prezinte dovada dreptului său de proprietate împreună cu cererea, și nu ulterior cum s-a întâmplat în cazul de față.

Prin HCL nr 29/29.03.2019 fila 31 dosar conexat (așa cum a fost îndreptată eroarea materială prin HCL nr 48/25.06.2019 -fila 131 dosar conexat) se aprobă completarea inventarea domeniului public al Orașului Dărmănești prin introducerea imobilului Cimitirul Internațional al Eroilor Valea Uzului în suprafață de 7979mp în domeniul public al orașului Dărmănești.

Prin sentința nr 414/26.05.2021 pronunțată de Tribunalul Bacău în dosarul 1553/110/2019, sentință menținută prin decizia 720/2021, s-a admis acțiunea și s-a anulat Hotărârea Consiliului local Dărmănești nr. 29/29.03.2019 și anexele acesteia privind introducerea imobilului-Cimitirul Eroilor din Valea Uzului în suprafața de 7979 m.p. în

inventarul bunurilor ce alcătuiesc domeniul public al orasului Dărmănești și HCL Dărmănești nr. 48/25.06.2019 privind îndreptarea erorii materiale din titlul HCL 29/29.03.2019 privind introducerea imobilului-Cimitirul Eroilor din Valea Uzului în suprafața de 7979 m.p. în inventarul bunurilor ce alcătuiesc domeniul public al orasului Dărmănești.

În considerentele acestei sentințe s-a reținut cu putere de lucru judecat că planurile, registrele cadastrale nu justifică apartenența administrativă a localității Valea Uzului la UAT oras Dărmănești. Concluzionând, prin adoptarea Hotărârii nr. 29/29.03.2019 privind introducerea imobilului Cimitirul Eroilor din Valea Uzului în suprafața de 7979 m.p. din domeniul privat în inventarul bunurilor ce alcătuiesc domeniul public al orasului Dărmănești, respectiv adoptarea HCL nr. 48/2019, Consiliul local Dărmănești a încălcat Legea 2/1968, HG 1351/2001 și HG 299/2010, impunându-se astfel anularea acestora.

Așadar prin anularea HCL nr 29/29.03.2019 emisă de Consiliul local Dărmănești, pârâta Orașul Dărmănești nu mai justifică în nici într-un fel că ar fi titularul dreptului de proprietate asupra Cimitirul Eroilor din Valea Uzului pentru a se încadra în noțiunea de subiect îndreptățit să solicite emiterea unei autorizații de construire.

Mai mult așa cum s-a arătat cu prilejul analizei excepției lipsei de interes a reclamantei Comuna Sânmartin, pârâtul Primarul Orașului Dărmănești nu avea competența de elibera autorizație de construcție pentru un imobil care aparține unei alte unități administrativ teritoriale întrucât în anexele 1-22 la HG nr 299/2010 pentru modificarea și completarea unor anexe la HG nr 1351/2001 privind atestarea domeniului public al Jud Harghita, precum și al municipiilor, orașelor și comunelor din jud Harghita unde la poziția 28 din anexa nr15 se menționează că Cimitirul Eroilor Valea Uzului face parte din domeniul Public al Comunei Sânmartin. Deci competent pentru eliberarea autorizației de construire ar fi fost Primarul Comunei Sânmartin.

Instanța apreciază faptul că actul administrativ contestat a fost emis cu încălcarea dispozițiilor legale prevăzute de art 1 alin 1, art 4 alin 1 lit c din Legea 50/1991, neexistând nici un element probatoriu care să susțină apărările pârâtului cu privire la apartenența Cimitirul Eroilor din Valea Uzului la domeniul public al UAT Dărmănești.

Cu privire la extrasul de carte funciară de informare actualizat, potrivit art 7 alin 1 din Legea 50/1991

(1) Autorizația de construire se emite pentru executarea lucrărilor de bază și a celor aferente organizării executării lucrărilor, în cel mult 30 de zile de la data depunerii documentației pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții, care cuprinde, în copie, următoarele documente:

a) certificatul de urbanism;

b) dovada, în copie conformă cu originalul, a titlului asupra imobilului, teren și/sau construcții și, după caz, extrasul de plan cadastral actualizat la zi și extrasul de carte funciară de informare actualizat la zi, în cazul în care legea nu dispune altfel.

c) documentația tehnică - D.T.;

c¹) documentația tehnică - D.T. și pentru acordul/autorizația administratorului drumului executat pe domeniul public la infrastructura tehnico-edilitară existentă în zonă;

d) avizele și acordurile stabilite prin certificatul de urbanism, punctul de vedere al autorității competente pentru protecția mediului și, după caz, actul administrativ al acesteia

În speța de față, extrasul de carte funciară pentru informare nr 65679 a fost emis de BPI Moinești (filele 72-80 vol I) ca urmare a cererii nr 7251 din 17.04.2019 și s-a dispus întabularea dreptului de proprietate în baza HCL nr.29/29.03.2019 este emis ulterior emiterii autorizației de construire nr 69/17.12.2018. Deci documentația pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții nu a cuprins extrasul de carte funciară de informare

actualizat la zi , cum rezultă de fapt și din analiza documentației înainte de autoritatea publică pârâtă ca stand la baza eliberării autorizației contestate , aflată la filele 125 -178 vol II .

Cu privire la **avizul pentru concepția artistică a monumentului de for public** , potrivit art2 din Legea 120/2006 , *în sensul prezentei legi, monumentele de for public sunt bunuri imobile, lucrări de artă plastică, artă monumentală, construcții sau amenajări neutilitare, având caracter decorativ, comemorativ și de semnal, amplasate în spații publice, într-o zonă de protecție, pe terenușuri aflate în domeniul public sau privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale.*

Potrivit art. 5 din Legea 120/2006 , *amplasarea monumentelor de for public se va realiza cu respectarea tuturor prevederilor legale în vigoare privind urbanismul și autorizarea executării lucrărilor de construcții, precum și cu avizul privind concepția artistică a monumentului de for public, emis de Ministerul Culturii și Cultelor sau, după caz, de serviciile deconcentrate ale acestuia, în baza analizei realizate de Comisia Națională pentru Monumentele de For Public, respectiv de comisiile zonale pentru monumentele de for public.*

La fel ca în cazul Extrasului de carte funciară , avizul nr 25 /MFP/24.06.2019 (fila 87 vol I) este emis ulterior emiterii autorizației de construire nr 69/17.12.2018 , deci documentația pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții nu a cuprins avizul privind concepția artistică a monumentului de for public , fiind obligatoriu ca acest aviz să fie solicitat în mod prealabil prin certificatul de urbanism nr 136/13.11.2018 .

De asemenea , potrivit art 14 din Legea nr. 379 din 30 septembrie 2003 privind regimul mormintelor și operelor comemorative de război

(1) *Operele comemorative de război se realizează cu respectarea legislației în domeniul autorizării construcțiilor și cu avizul Oficiului Național pentru Cultul Eroilor.*

(2) *Construcția operelor comemorative de război străine pe teritoriul României se face cu aprobarea Guvernului.*

(3) *Înființarea și protejarea mormintelor și a operelor comemorative de război românești de către Oficiul Național pentru Cultul Eroilor pe teritoriul altor state se fac în conformitate cu prevederile acordurilor internaționale bilaterale în domeniul comemorativ, precum și ale protocoalelor încheiate în baza acestor acorduri.*

Potrivit ART. 16 din Legea nr. 379 din 30 septembrie 2003

Modificarea suprafețelor pe care sunt amplasate, strămutarea sau reamenajarea mormintelor de război străine, precum și orice intervenție asupra operelor comemorative de război străine aflate pe teritoriul României se fac numai cu aprobarea Guvernului și sub supravegherea Oficiului Național pentru Cultul Eroilor, în conformitate cu tratatele internaționale, iar în lipsa acestora, prin hotărâre a Guvernului, după ce a fost înștiințat statul interesat și s-au stabilit pe cale diplomatică detaliile unor asemenea intervenții.

Instanța constată că documentația pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții nu a cuprins avizul emis de **Oficiul Național pentru Cultul Eroilor pentru obiectul monument cimitir internațional și 50 de cruci pentru eroii români** .

Apreciind că emiteria autorizației de construire nr 69/17.12.2018 s-a realizat cu depășirea limitele dreptului de apreciere din partea autorităților pârâte întrucât autoritatea publică emitentă a nesocotit în mod vădit dispozițiile art 1 alin 1 , art 4 alin 1 lit c , art 7 din Legea 50/1991 ,art. 5 din Legea 120/2006 , art 16 din Legea nr. 379 din 30 septembrie 2003 ,față de toate aspectele arătate , instanța urmează a admite acțiunea în parte cererea principală formulată de reclamant **Comuna Sânmartin** , precum și acțiunea conexă formulată de Instituția Prefectului **Județul Bacău** și Prefectul **Județului Bacău** și va anula autorizația de construire nr 69/17.12.2018 pentru lucrări de construire monument cimitir internațional și 50 de cruci pentru eroii români emisă de **Primarul Comunei Dărmănești** și va dispune desființarea lucrărilor executate în baza acestei autorizații de construire

Față de soluția dată pe acțiunea principală , ținând cont că cererea de intervenție accesorie formulată de intervenienta UAT Județul Harghita este în favoarea reclamantei Comuna Sânmartin , o va admite .

De asemenea , pe capătul de cerere accesorie privind cheltuielile de judecată , față de soluția dată pe acțiunea principală , văzând dispozițiile art 453 c pr civ , va obliga pârâții la plata către reclamanta Comuna Sânmartin a sumei de 350 lei reprezentând cheltuieli de judecată constând în taxa de timbru .

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE**

Admite excepția lipsei de interes a acțiunii formulate de reclamanta Asociația Pentru Protecția Drepturilor Minoritare Miko Imre cu sediul în Cluj Napoca, str. Crinului nr. 9, ap.2, județul Cluj și respinge acțiunea principală formulată de această reclamantă în contradictoriu cu pârâții Primarul Orasului Dărmănești și UAT Dărmănești, ambele cu sediul în Dărmănești, str.Muncii nr. 16, județul Bacău, ca fiind lipsită de interes .

Respinge excepția lipsei de interes și excepția lipsei calității procesual active , privind reclamanta Comuna Sânmartin .

Admite în parte cererea principală formulată de reclamanta Comuna Sânmartin cu sediul în Cluj Napoca, str. Crinului nr. 9, județul Cluj- la cab. Av. Kis Iulia în contradictoriu cu pârâții Primarul Orasului Dărmănești și UAT Dărmănești, ambele cu sediul în Dărmănești, str.Muncii nr. 16, județul Bacău .

Admite acțiunea conexă formulată de Instituția Prefectului -Județul Bacău și Prefectul Județului Bacău cu sediul în Bacău, str. Mărășești nr. 2 în contradictoriu cu pârâțul Primarul Orasului Dărmănești cu sediul în Dărmănești, str.Muncii nr. 16, județul Bacău.

Anulează autorizația de construire nr 69/17.12.2018 pentru lucrări de construire monument cimitir internațional și 50 de cruci pentru eroii români emisă de Primarul Comunei Dărmănești și dispune desființarea lucrărilor executate în baza acestei autorizații de construire

Admite cererea de intervenție accesorie formulată de intervenienta UAT Județul Harghita cu sediul în Miercurea Ciuc, str. P-ța Libertății nr.- 5, județul Harghita .

Respinge ca inadmisibilă cererea de intervenție principală formulată de intervenienta UAT Județul Harghita pentru lipsa procedurii prealabile.

Obligă pârâții la plata către reclamanta Comuna Sânmartin a sumei de 350 lei reprezentând cheltuieli de judecată constând în taxa de timbru

Cu drept de recurs în 15 zile de la comunicare, calea de atac se va depune la Tribunalul Bacău -secția a IIa civilă , sub sancțiunea nulității

Pronunțată prin punerea soluției la dispoziția părților prin intermediul grefei instanței , astăzi , 10.02.2022

Președinte,
Simona Loredana Grecu

Grefier,
Carmen Pintilie

C.P. 11 Februarie 2022/8ex./Red./tehnored. Sent. Jud. GSL/09.03.2022

Com. 6 ex. 2022.